

УДК 75.09

ІСТОРІЯ ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ СІМ'Ї ФЕДОСОВИХ

FAMILY LIFE AND WORKS FEDOROV

Буйгашева А. Б.,

народний художник України, професор кафедри образотворчого мистецтва, Інститут мистецтв Київського університету ім. Бориса Грінченка (Київ, Україна), e-mail: ABB10@i.ua

Buigasheva A. B.,

People's Artist of Ukraine, Professor of the Department of Fine Arts, Institute of the Arts of the Boris Grinchenko University of Kyiv (Kyiv, Ukraine), e-mail: ABB10@i.ua

Розкрито життєвий та творчий шлях сім'ї Федосових, які, незважаючи на життєві проблеми, викликані складністю політичної та економічної ситуації на Україні, невпинно продовжують працювати в українському мистецтві. До того ж, попри власні труднощі, ними проводиться благочинна діяльність для допомоги людям у скрутні часи, особливо відчутні в окупованих зонах.

Ключові слова: художник, сім'я Федосових, українська народна творчість.

The article reveals the life and creative way of the family of Fedosov, who, despite everything, continue to develop Ukrainian art and help people in difficult times.

Keywords: artist, the family of Fedosov, Ukrainian folk art.

Постановка проблеми. На тлі сучасного мистецького життя України не так часто зустрічаються народні мотиви, і тому особливо цінними є творчі спроби художників із родини Федосових – теплі і щирі, з картинками українського народного життя, інколи під-креслено наївні, часом сюжетно пов'язані із піснями, казками, легендами. Представники родини Федосових – Сипкових є членами Луганського обласного народного клубу «Лівша», що є популяризатором народної творчості, і всю родину об'єднує любов до народного мистецтва, захоплення ліпленням із солоного тіста, зацікавленість виготовленням сучасного українського оберегу [2].

Аналіз досліджень. В радянські часи життя та творчість різних митців було прив'язано до ідеологічного наповнення. Загалом луганські митці «потрапляли» в наступні видання (для прикладу): X Областная художественная выставка произведений художников Луганской области, посвященная 20-летию со Дня Победы над фашистской Германией [Текст]: каталог / Луганское обл. упр. культуры, Правление Луганского отд-ния Союза художников УССР, Луганский художественный музей им. Артема; [сост. Быстрокова Г. Б., Чаленко Г. А.]. –

Луганск: Донбасс, 1965. – 47, [1] с. Чи VIII Областная выставка произведений художников Луганской области, посвященная XXII съезду КПСС. Живопись. Скульптура. Графика. Театрально-декорационное и оформительское искусство [Текст]: каталог / Обл. упр. культуры, Правление Луганского отделения Союза художников Украинской ССР, Донецкий художественный музей им. Артема; [сост. Колосов В. Н., Магина А. А.]. – Луганск: Луганское обл. изд-во, 1962. – 39 с. В роботі ми використовуємо більш сучасні розвідки.

Постановка завдання. В статті здійснена спроба освітити деякі аспекти життя та творчості луганських митців.

Виклад основного матеріалу. Корінням своїм родина пов'язана із Луганщиною: у Луганську народилася Олена Адольфівна Федосова, там жив і працював її батько – Адольф Акімович Федосов, із майстернею якого пов'язані всі її дитячі спогади: батько за роботою, заляпана фарбами дерев'яна підлога, запах свіжої фарби від написаних батьком картин, гостро заточені олівці, книжкові полиці, де вона побачила репродукції і дотепер улюбленого її художника – А. Тулуз-Лотрека.

Роботи батька і досі радують багатьох луганчан. Він сам учив дочку азам мистецтва, малював разом із нею перші дитячі картини, закладаючи в її душі на все подальше життя любов до мистецтва. Зараз, коли батька не стало, у неї залишилися його картини теплі спогади про нього, котрі надихають її і спонукають до подальшої життєвої боротьби і творчих звершень. Розповідаючи про свого батька, Олена Адольфівна Федосова сказала: «Я встигла висловити йому свою вдячність за те, що я можу робити зараз, адже для мене це не робота, це спосіб життя» [1].

У дитинстві Олена Адольфівна вчилася у художній школі, і це були прекрасні і яскраві роки. Після закінчення курсів художників-оформлювачів вона працювала художником у Луганській філармонії, де вела ізолюбну. Дочка Олени Адольфівни, Аліна Іллівна, також обрала шлях художника, навіть закінчила ту саму школу, що і її мати.

Після розвалу Радянського Союзу в 90-ті роки художниця була вимушена зайнятися новою для себе справою: ліпленням із солоного тіста. Вона ліпила в основному українські сюжети та обереги, залучивши до цього всю свою родину. Її маркетингова компанія виявилася вдалою, залучаючи нових партнерів та спонсорів. Згодом сім'я Федосових почала займатися деревом. Вони стали виготовляти різні фігурки, використовуючи магніти та інші аксесуари, у сім'ї з'явилося більше картин на продаж.

В 2006 році сім'я Федосових переїхала в Станицю Луганську, де швидко завоювали популярність і викликали інтерес до своєї творчості. Олена Адольфівна відкрила у селищі студію, де займалася з дітьми. Робота з учнями справила на нею неабияке враження і саме тому Олена Федосова зі своєю дочкою Аліною почали їздити по дитячим будинкам і займатися з дітьми. На влаштованих ними благодійних аукціонах продавалися товари власного виробництва.

До 2014 року члени родини Федосових приймали участь у виставках і фестивалях по всій Україні. Вони за рік могли відвідувати більше ніж 60 виставок, серед яких були і персональні виставки у Луганську і Станиці. Остання їхня виставка «Повітряний настрій» проходила в кількох містах України. Роботи Федосових дуже популярні в Японії, Америці, Китаї та по всій Європі. Найчастіше виставки Федосових проводяться в арт-кафе під живу музику в приємній атмосфері.

В 2014 році, у зв'язку з трагічними подіями на Україні після окупації Криму і Донбасу, сім'я Федосових була змушена залишити свій дім та переїхати до Чернівців, де вони були надзвичайно тепло прийняті творчою громадськістю. Взагалі, можна сказати, що українське мистецтво зближує і об'єднує людей, попри те нав'язливе поняття різності Східних і Західних областей України.

У травні 2014 року в Чернівцях Федосови домовилися з художнім салоном про співпрацю і повернулися до Луганську. Але швидко виїхати їм не вдалося через те, що почалися сильні обстріли. Героїчно витримавши усі тяготи окупації, наприкінці червня їм все ж таки вдалося буквально з декількома сумками, взявши з собою фарби, пензлі та кілька особистих речей, прорватися на потяг до Чернівців. Завдяки волонтерській підтримці родина змогла оговтатися від втрат, як морально, так і матеріально [3].

Складна політична та економічна ситуація на Україні, всі ці незгоди, що випали на долю Федосових через окупацію Донбасу і втрату свого дому, своєї «малої Батьківщини», не змогли змусити їх опустити руки. В цей період їх творчість знайшла своє відображення у засобах масової інформації. Саме в цей час Олена Адольфівна

приймала участь у щорічному конкурсі «Успішна пані» в Чернівцях, який відбувався у театрі імені Ольги Кобилянської.

Сім'я Федосових у 2015 році виграла Європейський грант на техніку для роботи з деревиною. Чоловік Олени Адольфівни, Едуард – майстер художньої роботи з деревом. Дочка Аліна – шие авторські іграшки, займається декором сімейних виробів. Родина митців весь час у пошуку. Олена Адольфівна завжди мріяла стати мультиплікатором, що простежується у її роботах. У родині багато ідей і задумок, над втіленням яких вони постійно працюють, експериментуючи з новими техніками.

Родина Федосових продовжує своє благочинну діяльність, співпрацюючи із фондом допомоги хворим дітям, із громадською організацією Народна Допомога, яка допомагає соціально незахищеним верствам населення та переселенцям. Вони організують соціальні проекти та виставки handmade, залучивши, таким чином, багатьох людей до вирішення проблем інших, що знаходяться у скрутних обставинах.

Висновок. Після всього, що сталося з цією родиною, можна сказати, що жити, працювати і творити можна всюди. Дуже приємно, що в нашій країні є люди, які допоможуть у скрутну хвилину, простягнуть руку допомоги і не залишать напризволяще. Завдяки таким людям, їх відданості мистецтву, живе і житиме українська художня творчість, продовжуючи плідні зв'язки між Сходом і Заходом і поєднуючи людей у любові до українського мистецтва.

Список використаних джерел

1. Герфаноза, М., 2010. 'Вечный свет ремесел [Текст]', *Время*, 23 марта, с.3.
2. 'Луганщина окрилена моя'. [online] Доступно: <http://elib.nplu.org/view.html?id=1226>. – Назва з екрана.

3. 'Переїзд до Чернівців став свіжим ковтком повітря для майстринь із Луганська'. [online] Доступно: <http://lib-lg.com/gsd/library.cgi?e=d-01000-00-off-0col2-00-1-0-10-0-0-0-direct-10-0-11-11-ru-50-20-about-00-3-1-00-00-4-0-0-0-11-10-0utfZz-8-00&a=d&c=col2&cl=CL2.46&d=HASH01f411f074d361a65d81578c>. – Назва з екрана.

References

1. Gerfanoza, M., 2010. 'Vechnyj svet remesel [Tekst] (Eternal light crafts [Text])', *Vremja*, 23 marta, s.3.

2. 'Luganshyna okrylena moja (Lugansk region is mine)'. [online] Доступно: <http://elib.nplu.org/view.html?id=1226>. – Nazva z ekrana.

3. 'Perei'zd do Chernivciv stav svizhym kovtkom povitlja dlja majstryn' iz Lugans'ka (Moving to Chernivtsi became a fresh breath of air for masters from Lugansk)', [online] Доступно: <http://lib-lg.com/gsd/library.cgi?e=d-01000-00-off-0col2-00-1-0-10-0-0-0-direct-10-0-11-11-ru-50-20-about-00-3-1-00-00-4-0-0-0-11-10-0utfZz-8-00&a=d&c=col2&cl=CL2.46&d=HASH01f411f074d361a65d81578c>. – Nazva z ekrana.

* * *